

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL UAB "B1" SKUNDO**

2023 m. birželio d. Nr. S- (7-2023/70)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš pirmininko Evaldo Raistenskio, narių Rasos Stravinskaitės (pranešėja), Andriaus Veniaus, Vilmos Vildžiūnaitės, išnagrinėjo UAB "B1" (toliau – Pareiškėja) 2023-03-29 skundą dėl Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Muitinės departamentas) 2023-03-10 sprendimo Nr. 1AE-131 (toliau – Sprendimas, skundžiamas sprendimas). Pareiškėjos atstovai M. E., E. O., Muitinės departamento atstovė I. E. dalyvavo Komisijos 2023-05-09 posėdyje nuotoliniu būdu.

Komisija n u s t a t ė :

Pareiškėja 2023-03-29 skunde nurodo nesutinkanti su Muitinės departamento Sprendimu, nes jis yra nepagrįstas bei neteisingas.

Skunde nurodoma, jog vadovaudamasi Muitinės departamento generalinio direktoriaus 2004-05-10 įsakymo Nr. 1B-484 „Dėl atleidimo nuo paskirtų baudų taisyklių patvirtinimo“ bei 2004-05-07 įsakymo Nr. 1B-481 „Dėl atleidimo nuo skaičiuojamų (apskaičiuotų) delspinigių taisyklių patvirtinimo“ nuostatomis, Pareiškėja Kauno teritorinei muitinei (toliau – Kauno TM) pateikė 2018-08-20 prašymą atleisti nuo paskirtos baudos ir apskaičiuotą delspinigių mokėjimo. Kauno TM 2018-09-04 priėmė sprendimą Nr. SKM32/04, kuriuo nusprendė neatleisti Pareiškėjos nuo 3 873 Eur maito delspinigių, 4 440 Eur pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) delspinigių, tačiau atleido Pareiškėją nuo dalies apskaičiuotos baudos, perskaičiuojant baudą iš 50 992 Eur į 13 807 Eur.

Pareiškėja 2018-09-25 skundu kreipėsi į Muitinės departamentą, kuriuo prašė panaikinti Kauno TM sprendimo dalį, kuria mokesčių mokėtojas nebuvo atleistas nuo likusios baudos dalies mokėjimo. Skundžiamu sprendimu Muitinės departamentas Pareiškėjos pateiktą skundą atmetė bei patvirtino Kauno TM 2018-09-25 sprendimą.

Pasak skundo, Pareiškėja skundą Muitinės departamentui grindė Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 141 straipsnio 1 dalies 1 punkto nuostatomis, t. y. dėl padaryto pažeidimo nesant mokesčių mokėtojo kaltės. Pareiškėja skunde išdėstė argumentus, patvirtinančius, jog nėra kalta dėl pažeidimo.

Skunde atkreipiamas dėmesys į tai, jog nors mokestiniame ginče, kuriame Pareiškėja ginčijo Kauno TM surašytą 2018-07-26 patikrinimo ataskaitą bei Muitinės departamento 2018-12-14 sprendimą, Muitinės departamentas laikėsi jokiais įrodymais nepagrįstos pozicijos, jog nėra patikimo metodo amonio nitrato kiekiui trašose nustatyti, dėl ko nagrinėjamu atveju turėtų būti taikoma prezumpcija (numatanti, jog jei trašose esantis azoto kiekis didesnis nei 28 proc., tai amonio nitrato kiekis jose yra didesnis nei 80 proc.), tačiau Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) 2022-06-15 nutartyje adm. byloje Nr. A-357-442/2022, be kita ko, pažymėjo, jog: „teisėjų kolegija neturi objektyvaus pagrindo abejoti KTU Cheminės technologijos

fakulteto prof. dr. O. J. parengtoje <...>ataskaitoje pateikta nuomone, kad iš esmės tokiose trąšose, kokios yra nagrinėjamos šioje byloje, esantis azoto kiekis savaime (nenuginčijamai) neapsprendžia jose esančio amonio nitrato kiekio. Kitaip tariant, vien tai, kad azoto kiekis atitinkamose trąšose viršija 28 proc., dar nereiškia, kad, ypač trąšų mišinio atveju (Reglamento Nr. 945/2005 24 konstatuojamoji dalis), amonio nitrato kiekis negali būti lygus ar mažesnis nei 80 proc. masės“ (nutarties 46 punktas); „nagrinėjamu atveju sprendžina, jog vien azoto kiekis ginčo prekėse nesudaro pakankamo pagrindo šias prekes Reglamento Nr. 999/2014 taikymo tikslais klasifikuoti atsakovo nurodytu TARIC kodu“ (nutarties 52 punktas); „trąšose esantis amonio nitrato kiekis gali būti nustatomas laboratorinių tyrimų pagrindu“ (nutarties 48 punktas).

Be to, Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (toliau – ESTT) 2020-10-15 sprendime S. G. byloje Nr. C-117/19 taip pat pažymėjo, jog „iš aiškios Reglamento Nr. 999/2014 1 straipsnio formuluotės ir jame nurodytų TARIC kodų matyti, kad lemiamas kriterijus atliekant tarifinį klasifikavimą ir apmokestinant antidempingo muitu yra faktinis amonio nitrato kiekis importuotose trąšose, o ne remiantis azoto kiekiu preziumuojamas amonio nitrato kiekis“ (45 punktas).

Taigi, atsižvelgdama į tokius LVAT bei ESTT išaiškinimus, o taip pat įvertindama ir tai, jog 2022-10-25 sprendime adm. byloje Nr. I3-5226-48412022 Vilniaus apygardos administracinis teismas (toliau – VAAT) sukritikavo į bylą Pareiškėjos pateiktus „B. U.“, UAB tyrimo protokolus, motyvuodamas tuo, jog šioje laboratorijoje naudotas trąšų sudėties tyrimo metodas (rentgeno difrakcinės spinduliuotės) nepatenka į šios laboratorijos akreditavimo pažymėjimo LA.01.163 sritį, Pareiškėja kreipėsi į Lenkijoje veikiančią *Lukasiewicz* tyrimų tinklo Keramikos ir statybinių medžiagų institutą, kuriam Lenkijos akreditacijos centras yra išdavęs Bandymų laboratorijos akreditavimo pažymėjimą Nr. AB 054, patvirtinantį, jog ši tyrimų įstaiga yra akredituota atlikti chemijos produktų, įskaitant trąšas, tyrimus, naudojant fazių identifikavimo ir rentgeno difrakcijos metodus, be kita ko, nustatant ir kiekybinę sudėtį, kas būtent ir yra aktualu siekiant nustatyti trąšose esantį amonio nitrato kiekį.

Pareiškėja 2022-12-15 šiai tyrimų įstaigai išsiuntė užplombuotą ginčo trąšų NPK 30-4-4 mėginį, plombos Nr. 8956538 (šis trąšų mėginys buvo paimtas iš tos pačios trąšų NPK 30-4-4 siuntos partijos (Nr. 361), iš kurios mėginį ėmė ir Kauno TM pareigūnai). Siekiant išvengti bet kokių interpretacijų, visą 2022-12-15 vykusią užplombuoto trąšų NPK 30-4-4 mėginio išsiuntimo procedūrą DHL siuntų tarnybos klientų aptarnavimo skyriuje Vilniuje fiksavo antstolis S. I. (2022-12-29 faktinių aplinkybių konstatavimo protokolas Nr. 157-22-186 pridedamas). Kartu su ginčo trąšų mėginiu buvo išsiųstas ir Pareiškėjos 2022-12-15 raštas su prašymu laboratorijoje akredituotu metodu iširti siunčiamo trąšų mėginio sudėtį bei atsakyti į klausimą, koks amonio nitrato (NH_4NO_3) kiekis (procentais) yra pateiktame tirti trąšų NPK 30-4-4 mėginyje.

Pareiškėja 2023-01-10 gavo P. I. tyrimų tinklo Keramikos ir statybinių medžiagų instituto Ugniai atsparių medžiagų centro bandymų ataskaitą Nr. 561z/2022 (GB.521.561.2022), kurioje nurodyta, jog naudojant šioje laboratorijoje akredituotus metodus buvo iširtas pateiktas užplombuotas trąšų NPK 30-4-4 mėginys (plombos Nr. 8956538) ir nustatyta trąšų sudėtis. Iš antrame bandymų ataskaitos lape esančios lentelės matyti, jog iširtose trąšose NPK 30-4-4 esantis amonio nitratas sudaro 68,6 proc.

Pasak skundo, tai yra neabejotinas įrodymas, jog Pareiškėjos importuotame trąšų mišinyje NPK 30-4-4 esantis amonio nitratas neviršijo aktualios 80 proc. ribos, t. y. jog Pareiškėja, importuodama ginčo trąšas į Lietuvos Respubliką bei jas klasifikuodamas TARIC kodais 3105 20 10 90 ir 3105 20 90 00, jokių pažeidimų nepadarė.

2023-02-15 pranešimu apie papildomų įrodymų pateikimą Pareiškėja Muitinės departamentui pateikė *Lukasiewicz* tyrimų tinklo Keramikos ir statybinių medžiagų instituto bandymų ataskaitą bei prašė atsižvelgti į teikiamus papildomus rašytinius įrodymus sprendžiant klausimą dėl visiško Pareiškėjos atleidimo nuo likusios 13 807 Eur baudos mokėjimo. Muitinės departamentas į Pareiškėjos pateiktus objektyvius bei neginčytinus įrodymus, patvirtinančius ir jos kaltės nebuvimą, neatsižvelgė, Sprendime dėl jų tepasisakė, jog juos vertina kritiškai.

Pareiškėja teigia prašymą atleisti ją nuo Kauno TM patikrinimo ataskaita paskirtos baudos grindusi MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1 punktu. Vertinant šį atleidimo nuo baudos pagrindą, pasak skundo, yra reikšminga mokesčių mokėtojo subjektyvinė pusė, t. y. kaltė, kurios išraiška yra nepakankamas atidumas, rūpestingumas ar apdairumas, kurio reikalaujama iš veikiančio asmens konkrečiomis sąlygomis. Skundžiamame sprendime Muitinės departamentas pažymėjo ir tai, jog įstatymų leidėjas atleidimą nuo baudos nurodytuoju pagrindu sieja ne tik su mokesčių mokėtojo kaltės nebuvimu, bet ir su jo paties pareiga šią faktinę aplinkybę įrodyti.

Atsižvelgiant į tai, jog Muitinės departamentui pateikti rašytiniai įrodymai – P. I. tyrimų tinklo Keramikos ir statybinių medžiagų instituto bandymų ataskaita patvirtina, jog Pareiškėjos importuotose trąšose esantis faktinis amonio nitrato kiekis neviršija 80 proc. ribos, skunde daroma išvada, jog į Lietuvos Respubliką importuodama NPK 30-4-4 trąšas bei jas deklaruodama TARIC kodais 3105 20 10 90 ir 3105 20 90 00 Pareiškėja pažeidimo nepadarė, taigi, nesant pažeidimo, negali būti ir Pareiškėjos kaltės, kas šiuo konkrečiu atveju sudaro pagrindą atleisti ją nuo likusios baudos mokėjimo MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1 punkto pagrindu. Kartu šios aplinkybės patvirtina ir tai, jog Pareiškėja konkrečioje situacijoje tinkamai vykdė pareigą elgtis rūpestingai, apdairiai bei atidžiai, taip pat pateikdama *Lukasiewicz* tyrimų tinklo Keramikos ir statybinių medžiagų instituto bandymų ataskaitą įvykdė ir skundžiamame sprendime nurodytą mokesčių mokėtojo pareigą įrodyti savo kaltės nebuvimą.

Skundžiamame sprendime Muitinės departamentas nenurodė jokių argumentų bei nepateikė įrodymų, kurie sudarytų pagrindą suabejoti Lenkijos laboratorijoje akredituotu metodu atliktų ginčo trąšų sudėties tyrimų rezultatais. Muitinės departamentas tenurodė, jog šiuos įrodymus jis vertina kritiškai, nes mokestinis ginčas dėl Pareiškėjos importuotų trąšų išspręstas LVAT 2023-01-18 priėmus galutinę nutartį adm. byloje Nr. A-1044-968/2023, kurioje Pareiškėjos apeliacinis skundas atmetas kaip nepagrįstas. Skunde atkreipiamas dėmesys į tai, jog Muitinės departamentui pateiktos *Lukasiewicz* tyrimų tinklo Keramikos ir statybinių medžiagų instituto bandymų ataskaitos LVAT Muitinės departamento nurodytoje administracinėje byloje neturėjo galimybės įvertinti, nes ši bandymų ataskaita buvo surašyta 2023-01-10, t. y. jau po to, kai LVAT buvo išnagrinėta administracinė byla Nr. A-1044-968/2023 (administracinė byla išnagrinėta 2023-01-01, nutartis paskelbta 2023-01-18). Skunde pažymima ir tai, jog nurodytoje administracinėje byloje nebuvo nagrinėjamas ir sprendžiamas Pareiškėjos kaltės klausimas, o būtent tai ir yra aktualu nagrinėjant prašymą atleisti ją nuo paskirtos baudos.

Sprendžiant Pareiškėjos kaltės buvimo / nebuvimo klausimą, Pareiškėja pažymi ir tai, jog importuoto trąšų mišinio NPK 30-4-4 gamintojas *PAO „Dorogobuž“* šalims sudarant pirkimo–pardavimo sutartis bei vėliau jas vykdančiam kartą yra užtikrinęs pirkėją, jog šiame trąšų mišinyje (kurį sudaro amonio salietra (vidutiniškai 74,5 proc.) bei azofoska NPK 16-16-16 (vidutiniškai 25,5 proc.) esantis amonio nitratas visais atvejais neviršija 80 proc. ribos. Šį faktą patvirtina ir Kauno TM Pareiškėjos pateiktas šių trąšų gamintojo *PAO „Dorogobuž“* 2018-04-09 raštas Nr. 11-869. Atsižvelgiant į tai, Pareiškėjai nebuvo pagrindo abejoti tuo, jog jos importuojamame trąšų mišinyje NPK 30-4-4 esantis amonio nitrato kiekis gali būti didesnis nei 80 proc., dėl ko šios trąšos turėtų būti klasifikuotos kitu TARIC kodu bei už juos atitinkamai turėtų būti sumokėtas antidempingo muitas. Tad tai yra dar vienas argumentas, patvirtinantis Pareiškėjos kaltės nebuvimą.

Pareiškėja yra įsitikinusi, jog konstatuoti jos kaltę dėl padaryto pažeidimo būtų galima tik nustačius, jog mokesčių mokėtoja, importuodama trąšas, žinojo, kad jose esantis amonio nitrato kiekis viršija 80 proc. ribą, tačiau žinodama tokią informaciją ji prekių muitinio įforminimo metu muitinei sąmoningai pateikė klaidingą informaciją, tokiais veiksmais siekdama išvengti teisės aktuose numatyto muto tarifo (antidempingo muto) mokėjimo. Šiuo konkrečiu atveju to nebuvo.

Pareiškėjos įsitikinimu, laikantis Muitinės departamento nurodytos pozicijos, jog tikslus amonio nitrato kiekio nustatymas ginčo trąšose nėra teisiškai reikšmingas prekės klasifikavimo prasme, nes sprendžiant, ar trąšos yra priskirtinos galutinio antidempingo muto objektui, pakanka žinoti trąšose esantį azoto kiekį, darytina išvada, jog dėl šios situacijos, kurioje yra atsidūrusi Pareiškėja, yra kalta muitinė. 2017 m. įvežant prekes (trąšų mišinį NPK 30-4-4) į Lietuvą vykusio šių prekių muitinio įforminimo metu muitinė priėmė Pareiškėjos pateiktas importo deklaracijas bei

kartu su jomis pateiktus dokumentus, atliko muitinį tikrinimą, susijusį su muitinės deklaracijos tikrinimu, įvertino pateiktuose dokumentuose esančią informaciją ir nenustatė jokių neatitikimų, pažeidimų ar prieštaravimų, įskaitant ir deklaracijose nurodytus importuojamų prekių TARIC kodus. Jau tuomet muitinės įstaigai iš jai Pareiškėjos pateiktuose dokumentuose esančios informacijos buvo žinoma, jog importuojamose trąšose esantis azoto kiekis yra didesnis nei 28 proc., tačiau, žinodama šią informaciją, muitinė jokių veiksmų nesiėmė. Muitinė laikosi pozicijos, jog jokie trąšų sudėties laboratoriniai tyrimai tokiu atveju nėra reikalingi, o sprendžiant dėl antidempingo maito taikymo / netaikymo pakanka nustatyti trąšose esantį azoto kiekį. Pareiškėjai kyla pagrįstas klausimas, kodėl muitinė iš karto neapskaičiavo už importuojamas trąšas Pareiškėjai mokėtino antidempingo maito (ką ji, vadovaudamasi Sąjungos muitinės kodekso 101 straipsnio 1 dalies nuostatomis, privalėjo atlikti tuo atveju, jeigu už importuojamas prekes priklausytų mokėti importo maitą), o vietoje to įformino prekių išleidimą į laisvą apyvartą. Taigi, dėl susidariusios situacijos yra neabejotinai ir pačios muitinės kaltės, kas turėtų būti vertinama sprendžiant klausimą dėl Pareiškėjos atleidimo nuo baudos mokėjimo.

Skunde atkreipiamas dėmesys į tai, jog Sąjungos muitinės kodekso 120 straipsnio 1 dalyje yra įtvirtintas teisingumo reikalavimas, pagal kurį net ir importo maito suma gali būti grąžinama arba atsisakoma ją išieškoti siekiant teisingumo, jeigu skola muitinei atsirado susiklosčius ypatingoms aplinkybėms, kurias vertinant skolininko veiksmuose nepastebėta apgaulės ar akivaizdaus aplaidumo požymių. Šis teisingumo reikalavimas, pasak skundo, turi būti taikomas ne tik nagrinėjant maito sumos išieškojimo atsisakymą, tačiau ir sprendžiant baudos paskyrimo (atleidimo nuo paskirtos baudos) klausimus, todėl ir šioje situacijoje turi būti atsižvelgiama į tai, jog Pareiškėjos veiksmuose importuojant iš PAO „Dorogobuž“ įsigytas prekes nėra nustatyta jokių apgaulės ar akivaizdaus aplaidumo požymių, o pati muitinė neveikė tiksliai taip, kaip ją veikti įpareigojo galiojantys teisės aktai.

Skunde nurodoma, jog nuo paskirtos baudos Pareiškėja gali būti atleista ir MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 2 punkto pagrindu, t. y. jei mokesčio įstatymas pažeistas dėl aplinkybių, kurios nepriklausė nuo mokesčių mokėtojo valios ir kurių jis nenumatė ir negalėjo numatyti. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 945/2005 bei 2014-09-23 Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 999/2014 numato aiškų prekės, kuri klasifikuotina TARIC kodu 3105 20 10 50 (t. y. kodu, kuriuo, pasak muitinės, turėjo būti klasifikuotos ginčo trąšos) apibrėžimą – kietosios trąšos, kurių sudėtyje esantis amonio nitrato kiekis sudaro daugiau kaip 80 proc. masės, o fosforo kiekis, išreikštas P_2O_3 , ir kalio kiekis, išreikštas K_2O , sudaro 6 proc. masės arba daugiau, bet mažiau kaip 9 proc. masės (pastebėtina, jog šiame prekės apibrėžime trąšose esantis azotas nėra minimas). Atsižvelgdama į tokį galiojančiame teisės akte pateiktą prekės, klasifikuotinos TARIC kodu 3105 20 10 50, apibūdinimą, Pareiškėja negalėjo numatyti to, jog Lietuvos muitinė, sprendžiant dėl importuotos prekės tarifinio klasifikavimo teisingumo, vertins ne importuotoje prekėje faktiškai esančio amonio nitrato kiekį, tačiau visai kitos trąšose esančios medžiagos (t. y. azoto) kiekį. Tokio teisės aktų interpretavimo Pareiškėja negalėjo objektyviai numatyti, tai nuo jos niekaip nepriklausė, todėl nuo paskirtos baudos Pareiškėja gali būti atleista ir MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 2 punkto pagrindu.

Skunde atkreipiamas dėmesys į tai, kad Kauno TM Pareiškėjai paskyrė ne minimalią MAĮ 139 straipsnio 1 dalyje numatytą, o 20 proc. dydžio baudą. Tačiau pati Kauno TM patikrinimo ataskaitoje pripažino, jog Pareiškėjos veiksmuose yra nustatyta ne viena lengvinanti aplinkybė, t. y. mokesčių mokėtojas geranoriškai bendradarbiavo su patikrinimą atliekančiais muitinės pareigūnais, operatyviai teikė visus reikiamus dokumentus ir informaciją. Pareiškėja pati kvietė Kauno TM dalyvauti nepriklausomos laboratorijos atstovams imant trąšų mėginius, siekiant nustatyti objektyvią tiesą, tačiau muitinės pareigūnai tai daryti atsisakė. Yra svarbu ir tai, jog Pareiškėja praecityje nėra bausta už tokio pobūdžio pažeidimus. Šie argumentai patvirtina, jog nagrinėjamu atveju nebuvo teisinio pagrindo Pareiškėjai skirti didesnę nei minimali įstatyme numatyta bauda, t. y. daugiau nei 10 proc.

Atsižvelgdama į skunde išdėstytus argumentus, Pareiškėja prašo panaikinti Muitinės departamento Sprendimą bei Kauno TM 2018-09-04 sprendimo Nr. 8KM32/04 dalį, kuria

Pareiškėja neatleista nuo 13 807 Eur baudos, 3 873 Eur maito delspinių bei 4 440 Eur PVM delspinių, bei visiškai patenkinti Pareiškėjos prašymą atleisti ją nuo visos paskirtos baudos, maito ir PVM delspinių mokėjimo. Tuo atveju, jeigu nebūtų tenkinamas pirmasis Pareiškėjos prašymas, Pareiškėja prašo sumažinti jai paskirtos baudos dalies (nuo kurios mokėjimo nebuvo atleista) dydį nuo 20 iki 10 proc., kas šiuo atveju sudarytų 6 903,50 Eur sumą.

Muitinės departamentas skundžiamu sprendimu patvirtino Kauno TM 2018-09-04 sprendimą Nr. 8KM32/04.

Kauno TM 2018-09-04 sprendimu Nr. 8KM32/04 „Dėl UAB "B1" prašymo atleisti nuo 2018-07-26 patikrinimo ataskaita Nr. 8KM320036M paskirtos baudos ir delspinių“ nusprendė: 1) neatleisti Pareiškėjos nuo 3 873 Eur maito delspinių, 4 440 Eur PVM delspinių; 2) atleisti Pareiškėją nuo dalies apskaičiuotos baudos, perskaičiuojant baudą iš 50 992 Eur į 13 807 Eur.

Pareiškėja, iš dalies nesutikdama su Kauno TM 2018-09-04 sprendimu Nr. 8KM32/04, pateikė skundą Muitinės departamentui, kuriame prašo panaikinti sprendimą dalyje, kuria mokesčių mokėtoja nebuvo atleista nuo paskirtos baudos ir šioje dalyje priimti naują sprendimą – atleisti Pareiškėją nuo likusios baudos dalies (13 807 Eur) mokėjimo. Tuo atveju, jei Pareiškėjos prašymas nebūtų tenkinamas, Pareiškėja prašo sumažinti paskirtos baudos dydį nuo 20 proc. iki minimalaus įstatymo nustatyto dydžio – 10 proc. (t. y. iki 6 903,50 Eur).

Muitinės departamentas, atsižvelgdamas į tai, kad Pareiškėja pateikė skundą dėl Kauno TM 2018-07-26 patikrinimo ataskaitos Nr. 8KM320036M, kuria Pareiškėjai apskaičiuota 210 721 Eur antidempingo maito, 44250 Eur importo PVM, 3 873 Eur maito delspinių, 4 440 Eur PVM delspinių ir 50 992 Eur baudos mokestinė prievolė, ir vadovaudamasis MAĮ 156 straipsnio 1 dalimi, 2018-09-04 sprendimu Nr. 1A-392 sustabdė Pareiškėjos skundo nagrinėjimą iki bus priimtas galutinis sprendimas dėl Kauno TM 2018-07-26 patikrinimo ataskaitos Nr. 8KM320036M.

Atsižvelgiant į tai, kad LVAT 2023-01-18 nutartimi adm. byloje Nr. A-1024-968/2023 Pareiškėjos apeliacinį skundą dėl VAAT 2022-10-25 sprendimo atmetė kaip nepagrįstą, t. y. priėmė galutinį sprendimą, susijusį su Kauno TM 2018-07-26 patikrinimo ataskaita Nr. 8KM320036M, kuria Pareiškėjai apskaičiuota mokestinė prievolė muitinei ir skirta bauda, Pareiškėjos skundo dėl dalies Kauno TM 2018-09-04 sprendimo Nr. 8KM32/04 panaikinimo nagrinėjimą Muitinės departamente atnaujino.

Sprendime pažymima, kad Muitinės departamente 2023-02-15 gautas Pareiškėjos „Pranešimas apie papildomų įrodymų pateikimą, nagrinėjant UAB "B1" 2018-09-25 skundą dėl dalies Kauno TM sprendimo Nr. 8KM32/04 panaikinimo“ (toliau – Pranešimas), kuriame Pareiškėja išdėsto argumentus, kuriais remdamasi prašo Muitinės departamento atleisti ją nuo likusios 13 807 Eur baudos dalies. Pareiškėja skunde dėl dalies Kauno TM 2018-09-04 sprendimo Nr. 8KM32/04 panaikinimo prašo atleisti ją nuo likusios baudos dalies (13 807 Eur) mokėjimo, o tuo atveju, jei Pareiškėjos prašymas nebūtų tenkinamas, prašo sumažinti paskirtos baudos dydį nuo 20 proc. iki minimalaus įstatymo nustatyto dydžio – 10 proc. (t. y. iki 6 903,50 Eur).

Muitinės departamentas pažymi, kad skundo reikalavimas sumažinti Kauno TM 2018-07-26 patikrinimo ataskaita Nr. 8KM320036M paskirtos baudos dydį nuo 20 proc. iki minimalaus įstatymo nustatyto dydžio – 10 proc. (t. y. iki 6 903,50 Eur) šiame ginče nenagrinėtinas, nes Pareiškėja, kreipdamasi į vietos mokesčių administratorių ir prašydama atleisti nuo baudos, negalėjo ginčyti paskirtos baudos dydžio. Skundžiamame Kauno TM 2018-09-04 sprendime Nr. 8KM32/04 buvo sprendžiamas tik atleidimo nuo baudos klausimas, tuo tarpu Pareiškėja, ginčydama Kauno TM 2018-07-26 patikrinimo ataskaitos Nr. 8KM320036M teisėtumą ir pagrįstumą, teikė skundą Muitinės departamentui, kuris 2018-12-14 sprendime Nr. 1A-426 konstatavo, kad „atsižvelgiant į tai, kad egzistuoja tiek atsakomybę lengvinanti aplinkybė (Pareiškėja geranoriškai bendradarbiavo su muitine), tiek atsakomybę sunkinanti aplinkybė (dėl padarytų pažeidimų atsirado didelė turtinė žala), darytina išvada, kad nėra pagrindo Pareiškėjai skirti minimalią baudą, todėl Muitinės departamentas sutinka su muitinės paskirta 20 proc. dydžio bauda, kuri yra mažesnė nei galimos skirti baudos vidurkis“ ir patvirtino Kauno TM 2018-07-26 patikrinimo ataskaitą Nr. 8KM320036M. Tolesnio bylos nagrinėjimo Komisijoje, VAAT ir LVAT metu Pareiškėja baudos dydžio neginčijo, todėl LVAT 2023-01-18 nutartimi adm. byloje

Nr. A-1024-968/2023, atmetus Pareiškėjos apeliacinį skundą dėl VAAT 2022-10-25 sprendimo kaip nepagrįstą, Kauno TM 2018-07-26 patikrinimo ataskaita Nr. 8KM320036M skirtos 20 proc. baudos dydis liko nepakeistas.

Taigi, pasak Muitinės departamento, nagrinėjamu atveju spręstinas tik atleidimo nuo likusios baudos dalies (13 807 Eur) mokėjimo klausimas.

Muitinės departamentas, pasisakydamas dėl Pareiškėjos Pranešime išdėstytų argumentų, pažymi, kad prekių klasifikavimo klausimas, nagrinėjant prašymą atleisti nuo likusios baudos dalies, nespręstinas. Pareiškėjos Pranešime nurodyti argumentai, jog ji pašalino VAAT 2022-10-25 sprendime adm. byloje Nr. I3-5226-484/2023 nustatytus formalius trūkumus (Europos Sąjungos nepriklausomoje laboratorijoje atliko ginčo prekių ekspertizę, kurios rezultatai patvirtino, jog ginčo trąšose esantis amonio nitrato kiekis neviršija aktualios 80 proc. ribos), Sprendime vertinami kritiškai, nes mokesstinis ginčas dėl Pareiškėjos importuotų trąšų yra išspręstas LVAT 2023-01-18 priėmus galutinę nutartį adm. byloje, kurioje Pareiškėjos apeliacinis skundas atmestas kaip nepagrįstas. Minėtoje LVAT nutartyje konstatuota, kad Reglamento Nr. 945/2005 21–23 punktuose yra įtvirtinta prezumpcija, kad jei NPK trąšų sudėtyje esančio azoto kiekis yra didesnis kaip 28 proc. masės, amonio nitrato kiekis produkte yra visada didesnis kaip 80 proc. masės. Iš to seka, kad žinant trąšose esantį azoto kiekį, tikslus amonio nitrato kiekio nustatymas atliekant laboratorinius tyrimus paprastai nėra būtinas, nes jis yra preziumuojamas (27 punktą). Nagrinėtoje byloje Pareiškėja Reglamento Nr. 945/2005 21–23 punktuose įtvirtintos prezumpcijos nepaneigė, taigi, akivaizdu, kad neteisingai deklaravusi importuotų trąšų TARIC kodą, padarė mokesčio įstatymo pažeidimą, už kurį jai Kauno TM 2018-07-26 patikrinimo ataskaita Nr. 8KM320036M buvo skirta bauda.

Pareiškėja skunde dėl Kauno TM 2018-09-04 sprendimo Nr. 8KM32/04 prašo Muitinės departamento atleisti ją nuo likusios baudos dalies vadovaujantis MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1 punktu, kuriame įtvirtinta nuostata, jog mokesčių mokėtojas nuo baudos gali būti atleistas, jei įrodo, kad nėra kaltas dėl padaryto pažeidimo. Kaltės nebuvimą Pareiškėja įrodinėja pateikdama argumentus, susijusius su prekių klasifikavimu, nurodo, kad galimai padarytas mokesčio įstatymo pažeidimas Kauno TM buvo nustatytas tik pasitelkus specialių žinių ir įrangos reikalaujančius laboratorinius tyrimus, kurių metu buvo nustatyta, jog trąšose esantis amonio nitrato kiekis neviršija 80 proc. ribą, todėl, Pareiškėjos nuomone, jos kaltę būtų galima konstatuoti tik tokiu atveju, jei būtų įrodyta, kad Pareiškėja, pateikdama importo deklaracijas ir reikalingus dokumentus, žinojo apie tai, kad importuojamose trąšose esantis amonio nitrato kiekis viršijo 80 proc. ribą, tačiau žinodama tokią informaciją vis tiek nesiėmė veiksmų, kad teisės aktuose nustatyto dydžio maitas būtų sumokėtas.

Muitinės departamentas Sprendime cituoja LVAT praktikos, aiškinančios MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1 punkto taikymo taisyklės, nuostatas, pabrėždamas, kad pagal MAĮ ar kitus mokesčių įstatymus skiriamos baudos turi būti laikomos griežta (objektyvia) atsakomybe, kuriai esant mokesčių mokėtojo kaltė visada preziumuojama.

Muitinės departamentas su pirmiau nurodytais skundo argumentais nesutinka ir vertina juos kritiškai. ESTT 2020-10-15 sprendime byloje C-117/19 konstatavo, kad 2014-09-23 Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 999/2014, kuriuo, atlikus priemonių galiojimo termino peržiūrą pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1225/2009 11 straipsnio 2 dalį, importuojamam Rusijos kilmės amonio nitrato nustaomas galutinis antidempingo maitas, 1 straipsnis, siejamas su 2005-06-21 Tarybos reglamento (EB) Nr. 945/2005, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 658/2002, įvedantį galutinį antidempingo maitą Rusijos kilmės amonio nitrato importui, ir Reglamentą (EB) Nr. 132/2001, įvedantį galutinį antidempingo maitą amonio nitrato, kurio kilmės šalis, *inter alia* (be kita ko), yra Ukraina, importui po dalinės tarpinės peržiūros pagal Reglamento (EB) Nr. 384/96 11 straipsnio 3 dalį, 20–23 konstatuojamosiomis dalimis, turi būti aiškinamas taip, kad, jeigu amonio nitrato (AN) trąšų sudėtyje esantis azoto (N) kiekis yra didesnis kaip 28 proc. masės, amoniako azoto ir nitratinio azoto santykis apytiksliai 1:1, o fosforo ir kalio kiekis neviršija 12 proc. masės, siekiant taikyti šiame straipsnyje nustatytą galutinį antidempingo maitą gali būti preziumuojama, kad amonio nitrato (AN) kiekis šiose trąšose yra didesnis kaip 80 proc., ir nereikia atlikti laboratorinių tyrimų tiksliai amonio nitrato kiekiui nustatyti, nebent įrodoma kitaip.

Vadovaujantis nustatytais sutartinius žymėjimais, NPK – azotas, fosforas, kalis; 30-4-4 – maistinių medžiagų kiekis. Pagal muitinio įforminimo metu pateiktą prekių kokybės sertifikatą nagrinėtoje byloje buvo nustatyta, kad importuota ginčo prekė atitinka technines sąlygas ir trąšose esantis azotas sudaro 30 proc. masės, fosforas – 4 proc., kalis – 4 proc., todėl konstatuota, kad amonio nitrato kiekis ginčo prekėje yra didesnis kaip 80 proc. masės. Nustatant TARIC kodą ir priskiriant prekę galutinio antidempingo maito objektui, pakankamas teisinis pagrindas yra Reglamento Nr. 999/2014 nuostatos bei Reglamente Nr. 945/2005 įtvirtinta prezumpcija, o faktinis pagrindas – gamintojo kokybės sertifikatuose, paaiškinimuose nurodyti duomenys apie maistinių medžiagų kiekį prekių sudėtyje. Taigi Pareiškėja, neturėdama kitokių duomenų (įrodymų) ir importuodama prekes, privalėjo jas deklaruoti vadovaudamasi prezumpcija ir gamintojo dokumentuose esančiais duomenimis, todėl nėra jokio pagrindo konstatuoti, kad Pareiškėja nėra kalta dėl padaryto mokesčio įstatymo pažeidimo ir ji kaltės nebuvimą įrodė.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Muitinės departamentas konstatuoja, kad atleisti Pareiškėją nuo likusios baudos dalies (13 807 Eur), vadovaujantis MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1 punktu, nėra pagrindo. Todėl Kauno TM 2018-09-04 sprendimas Nr. 8KM32/04 tvirtintinas.

Komisija k o n s t a t u o j a :

Pareiškėjos skundas atmestinas, Muitinės departamento Sprendimas tvirtintinas. Pareiškėjos skunde Komisijai išdėstytas reikalavimas atleisti ją nuo 3 873 Eur maito ir 4 440 Eur PVM delspinigių paliekamas nenagrinėtu.

Ginčas tarp šalių vyksta dėl Sprendimo, kuriuo Muitinės departamentas netenkino Pareiškėjos prašymo atleisti ją nuo 13 807 Eur baudos mokėjimo, pagrįstumo ir teisėtumo.

Bylos duomenimis, Pareiškėja 2018-08-20 kreipėsi į Kauno TM su prašymu atleisti ją nuo Kauno TM 218-07-26 patikrinimo ataskaita Nr. 8KM320036M paskirtos baudos ir delspinigių. Kauno TM 2018-09-04 sprendimu Nr. 8KM32/04 nusprendė neatleisti Pareiškėjos nuo 3 873 Eur maito delspinigių, 4 440 Eur PVM delspinigių bei atleisti Pareiškėją nuo dalies apskaičiuotos baudos, perskaičiuojant baudą iš 50 992 Eur į 13 807 Eur.

Pareiškėja, iš dalies nesutikdama su Kauno TM 2018-09-04 sprendimu Nr. 8KM32/04, pateikė skundą Muitinės departamentui, kuriame prašė atleisti Pareiškėją nuo likusios baudos dalies (13 807 Eur) mokėjimo. Muitinės departamentas, atsižvelgdamas į tai, kad Pareiškėja pateikė skundą dėl Kauno TM 2018-07-26 patikrinimo ataskaitos Nr. 8KM320036M, kuria Pareiškėjai apskaičiuota 210 721 Eur antidempingo maito, 44250 Eur importo PVM, 3 873 Eur maito delspinigių, 4 440 Eur PVM delspinigių ir 50 992 Eur baudos mokesstinė prievolė, 2018-09-04 sprendimu Nr. 1A-392 sustabdė Pareiškėjos skundo nagrinėjimą iki bus priimtas galutinis sprendimas Pareiškėjos inicijuotame mokesciniame ginče.

Atsižvelgęs į tai, kad LVAT 2023-01-18 nutartimi adm. byloje Nr. A-1024-968/2023 Pareiškėjos apeliacinį skundą dėl VAAT 2022-10-25 sprendimo atmetė kaip nepagrįstą, t. y. priėmė galutinį sprendimą, susijusį su Kauno TM 2018-07-26 patikrinimo ataskaita Nr. 8KM320036M, kuria Pareiškėjai apskaičiuota mokesstinė prievolė maitinei ir skirta bauda, Muitinės departamentas atnaujino Pareiškėjos skundo dėl dalies Kauno TM 2018-09-04 sprendimo Nr. 8KM32/04 nagrinėjimą ir skundžiamu sprendimu nurodytąjį Kauno TM sprendimą patvirtino, t. y. nenustatęs MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1 punkte įtvirtinto atleidimo nuo baudos teisinio pagrindo, neatleido Pareiškėjos nuo likusios baudos dalies – 13 807 Eur.

Pareiškėja Komisijai pateiktame skunde laikosi pozicijos, kad ji turi būti atleista nuo 13 807 Eur baudos mokėjimo MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais atleidimo nuo ekonominių sankcijų pagrindais. Pareiškėjos nuomone, jos Muitinės departamentui pateikti rašytiniai įrodymai – P. I. tyrimų tinklo Keramikos ir statybinių medžiagų instituto bandymų ataskaita Nr. 561z/2022 patvirtina, jog Pareiškėjos importuotose trąšose esantis faktinis amonio nitrato kiekis neviršija 80 proc. ribos, todėl Pareiškėja, į Lietuvos Respubliką importuodama NPK 30-4-4 trąšas bei jas deklaruodama TARIC kodais 3105 20 10 90 ir 3105 20 90 00 pažeidimo nepadarė, o nesant pažeidimo, negali būti ir Pareiškėjos kaltės. Pasak Pareiškėjos, jos kaltės

nebuvimą patvirtina ir importuoto trąšų mišinio NPK 30-4-4 gamintojo PAO „Dorogobuž“ pateikti dokumentai, patvirtinantys, jog trąšose esantis amonio nitratas visais atvejais neviršija 80 proc. ribos. Atsižvelgiant į tai, Pareiškėjai nekilo abejonių dėl to, kad ji klasifikavo prekes tinkamu TARIC kodu. Pareiškėja, jos nuomone, gali būti atleista nuo baudos ir MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 2 punkto pagrindu, nes Pareiškėja negalėjo objektyviai numatyti, kad Lietuvos muitinė, spręsdama dėl importuotos prekės tarifinio klasifikavimo teisingumo, vertins ne prekėje faktiškai esančio amonio nitrato kiekį, tačiau joje esančio azoto kiekį. Tuo tarpu Reglamentai Nr. 945/2005 bei Nr. 999/2014 numato aiškų prekės, kuri klasifikuotina TARIC kodu 3105 20 10 50 (t. y. kodu, kuriuo, pasak muitinės, turėjo būti klasifikuotos ginčo trąšos) apibrėžimą – kietosios trąšos, kurių sudėtyje esantis amonio nitrato kiekis sudaro daugiau kaip 80 proc. masės, o fosforo kiekis, išreikštas P_2O_3 , ir kalio kiekis, išreikštas K_2O , sudaro 6 proc. masės arba daugiau, bet mažiau kaip 9 proc. masės, taigi, juose kalbama apie amonio nitrato, tačiau ne azoto kiekį trąšose. Posėdžio Komisijoje metu Pareiškėjos atstovai palaikė skunde išdėstytą poziciją.

Nagrinėjant Pareiškėjos skundžiamo sprendimo teisėtumo ir pagrįstumo klausimą, Komisijos nuomone, visų pirma, pasisakytina dėl anksčiau Pareiškėjos inicijuoto mokestinio ginčo su Muitinės departamentu baigties bei jame nustatytų faktinių aplinkybių įtakos šiam ginčui. Nustatyta, kad LVAT 2023-01-18 nutartimi adm. byloje Nr. A-1044-968/2023 baigėsi Pareiškėjos inicijuotas mokestinis ginčas su Muitinės departamentu. LVAT paliko nepakeistą mokesčių administratoriaus sprendimą – Kauno TM 2018-07-26 patikrinimo ataskaitą Nr. 8KM320036M, kuria Pareiškėjai buvo įregistruota skola muitinei: 210 721 Eur antidempingo muitas, 44 250 Eur importo PVM, 3 873 Eur muito delpinigiaai, 4 440 Eur PVM delpinigiaai ir 50 992 Eur bauda. Kauno TM, nustačiusi, kad Pareiškėja 2017 m. liepos–rugsėjo mėn. pagal tiekėjo PAO „Dorogobuž“ išrašytas sąskaitas importavusi granuliuotas sumaišytas azoto-fosforo-kalio trąšas NPK 30-4-4, klasifikavo jas neteisingu TARIC kodu, perskaičiavo Pareiškėjos pagal 17 muitinės deklaracijų importuotų amonio nitrato trąšų importo mokesčius ir apskaičiavo Pareiškėjai aukščiau nurodytą mokestinę prievolę.

Pažymėtina, jog Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (2016-06-02 įstatymo Nr. XII-2399 redakcija, toliau – ABTĮ) 57 straipsnio 2 dalis numato, jog faktai, nustatyti įsiteisėjusiu teismo sprendimu vienoje administracinėje ar civilinėje byloje, iš naujo neįrodinėjami nagrinėjant kitas administracines bylas, kuriose dalyvauja tie patys asmenys. Kaip yra nurodęs LVAT savo praktikoje, vadovaujantis šia nuostata, prejudicinę galią teismo procese turi ir neįrodinėtiniomis aplinkybėmis (faktais) pripažįstamos tos aplinkybės (faktai), kurie buvo nustatyti įsiteisėjusiu, t. y. *res judicata* galią įgijusiu teismo sprendimu. Būtent įsiteisėjęs teismo sprendimas, kaip teisės taikymo aktas, pasižymi išskirtine teisine galia ir yra privalomas visiems asmenims ir visoms valdžios institucijoms (Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 9 straipsnis). Tokio sprendimo priėmimas ir atitinkamų faktų (aplinkybių) konstatavimas jame reiškia, kad šalių ginčas yra išspręstas galutinai, visiems laikams ir teismo nustatytos aplinkybės (faktai) nebegali būti revizuojami kokių nors kitų institucijų (LVAT 2012-01-16 nutartis adm. byloje Nr. A-438-54/12).

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija daro išvadą, jog įsiteisėjusiam VAAT 2022-10-25 sprendime adm. byloje Nr. I3-5226-484/2022, kurį LVAT 2023-01-18 nutartimi adm. byloje Nr. A-1044-968/2023 paliko nepakeistą, konstatuota aplinkybė, jog Kauno TM, vadovaudamasi Reglamentu Nr. 999/2014, pagrįstai amonio-nitrato trąšoms NPK 30-4-4, kurias Pareiškėja deklaravo 17 teismo sprendime išvardintų importo deklaracijų, nustatė TARIC kodą 3105 20 10 50, papildomą TARIC kodą A999 ir taikytiną 42,83 Eur / 1000 kg galutinį antidempingo muitą, taigi, jog importuodama trąšas NPK 30-4-4 ir deklaruodama jas TARIC kodais 3105 20 10 90 ir 3105 20 90 00 Pareiškėja padarė mokestinį pažeidimą, dėl ko jai buvo apskaičiuota skola muitinei, šiame mokestiniame ginče iš naujo neįrodinėtina. Todėl Komisija nurodo šiame sprendime nebepasisakanti dėl Pareiškėjos skunde dėstomų argumentų tvirtinant, jog ji mokestinio pažeidimo 2017 m. klasifikuodama importuotas prekes – amonio nitrato trąšas NPK 30-4-4, nepadarė, taip pat nevertinanti Pareiškėjos pateikto šią jos poziciją pagrindžiančio naujo įrodymo – P. I. tyrimų tinklo Keramikos ir statybinių medžiagų instituto 2023-02-10 bandymų ataskaitos

Nr. Nr. 561z/2022 (GB.521.561.20220). Kaip teisingai pastebėjo Muitinės departamento atstovė skundo nagrinėjimo Komisijos posėdyje metu, nurodytoji bandymų ataskaita galimai būtų reikšminga sprendžiant Pareiškėjos 2017 m. importuotų amonio nitrato trąšų klasifikavimo teisingu TARIC kodu klausimą. Tačiau, kaip jau minėta, aplinkybė, kad Pareiškėja deklaravo neteisingą importuotų trąšų TARIC kodą ir tokiu būdu padarė mokesčių įstatymų pažeidimą, yra konstatuota galutiniu ir neskundžiamu teismo sprendimu. Be to, Muitinės departamento atstovės teigimu, Pareiškėja kreipėsi į LVAT dėl proceso, užbaigto LVAT 2023-01-18 nutartimi adm. byloje Nr. A-1044-968/2023, atnaujinimo.

Taigi, atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija nurodo šiame ginče sprendžianti tik Pareiškėjos atleidimo nuo 13 807 Eur baudos MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais pagrindais klausimą. Komisija taip pat pažymi, jog, kaip teisingai nurodė Muitinės departamentas skundžiamame sprendime, nors Pareiškėja skunde ir išdėstė reikalavimą sumažinti jai paskirtos baudos dydį nuo 20 proc. iki minimalaus 10 proc. dydžio (t. y. iki 6 903,50 Eur), šis klausimas šiame ginče nenagrinėtinas. Pareiškėja, inicijavusi mokestinį ginčą dėl Kauno TM 2018-07-26 patikrinimo ataskaita Nr. 8KM320036M apskaičiuotos mokestinės prievolės pagrįstumo, 2018-08-20 prašymu Kauno TM inicijavo ir atskirą administracinę procedūrą – atleidimo nuo baudos ir delspinigių mokėjimo. Šios procedūros metu yra vertinamas tik MAĮ 100 ir 141 straipsniuose nurodytų atleidimo nuo baudų bei delspinigių mokėjimo pagrindų buvimas ar nebuvimas. Atsižvelgiant į tai, Muitinės departamentui šiame ginče skųstame Kauno TM 2018-09-04 sprendime Nr. 8KM32/04 mokesčių administratorius sprendė tik Pareiškėjos atleidimo nuo baudos ir delspinigių klausimą. Todėl ir šioje situacijoje iš naujo nesprenžiamas Pareiškėjai paskirtos baudos dydžio teisingumo ar galėjimo ją paskirti mažesnę klausimas, nes šis klausimas buvo sprendžiamas Pareiškėjos inicijuotame mokestiniame ginče ir yra išspręstas teismui priėmus galutinį sprendimą, kuriame Pareiškėjai paskirtos baudos dydis paliktas nepakeistai, tai yra pripažinus, kad 20 proc. dydžio bauda Pareiškėjai buvo paskirta pagrįstai.

Remiantis MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1 punktu, mokesčių mokėtojas atleidžiamas nuo baudų mokėjimo, jei įrodo, kad nėra kaltas dėl padaryto pažeidimo.

Pagal MAĮ nuostatas už mokėtino į biudžetą mokesčio sumažinimą skiriamos sankcijos laikomos griežta (objektyvia) atsakomybe, kuriai esant mokesčių mokėtojo kaltė visuomet preziumuojama, t. y. laikoma, kad dėl mokesčio įstatymo pažeidimo kaltas mokesčių mokėtojas, jeigu jis neįrodo priešingai. LVAT 2011-03-28 nutartyje adm. byloje Nr. A-556-364/2011 yra išaiškines, kad įstatymų leidėjas atleidimą nuo baudų sieja ne tik su mokesčių mokėtojo kaltės nebuvimu, bet ir su jo paties pareiga šią faktinę aplinkybę įrodyti, t. y. įrodinėjimo našta tenka būtent mokesčių mokėtojui, jei jis siekia pasinaudoti atleidimo nuo apskaičiuotų delspinigių ir / ar baudų teisine galimybe. Taigi, norint pritaikyti MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1 punktą, pareiškėjas turi nurodyti bei patvirtinti tokias aplinkybes, kurias būtų galima pripažinti objektyviomis kliūtimis sumokėti mokesčius.

Pažymėtina, jog MAĮ 141 straipsnio 1 dalyje įtvirtintos teisės normos numato bendro pobūdžio atleidimo nuo baudos aplinkybes, kurias privalo įrodyti mokesčių mokėtojas ir jos yra vertinamojo pobūdžio dėl jų taikymo konkrečiam atvejui. Kaip ne sykį yra nurodęs LVAT savo praktikoje, tokiam vertinimui yra svarbūs mokesčius nustatantys teisės aktai, kuriuos pažeidė mokesčių mokėtojas ir pagal kuriuos buvo nustatyta prievolė sumokėti mokesčius. Todėl kiekvienu konkrečiu atveju, vertinant konkretaus mokesčių mokėtojo kaltės dėl skirtingų mokesčių įstatymų pažeidimų klausimą MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1 punkto taikymo aspektu, turi būti atsižvelgiama į tuos teisės aktus, kurie reguliuoja konkretų teisinį santykį, t. y. turi būti įvertinama, kokie ir kokia apimtimi yra teisiškai reikšmingi faktai, kurie yra pakankami konstatuoti konkretaus mokesčio mokėtojo kaltės dėl konkretaus mokesčio įstatymo pažeidimo klausimą (pavyzdžiui, LVAT 2011-06-27 nutartis adm. byloje Nr. A-438-2122/2011).

Pagal Sąjungos muitinės kodekso 15 straipsnio 2 dalies nuostatas pateikdamas muitinei muitinės deklaraciją, asmuo prisiima atsakomybę už deklaracijoje pateiktos informacijos tikslumą ir išsamumą, visų deklaraciją, pranešimą arba prašymą papildančių dokumentų autentiškumą, tikslumą ir galiojimą, visų pareigų, susijusių su atitinkamos muitinės procedūros įforminimu

konkrečioms prekėms, vykdymą. Be to, ir pagal MAĮ 40 straipsnio nuostatas už tinkamą mokesčių deklaravimą, apskaičiavimą ir sumokėjimą pirmiausia yra atsakingas pats mokesčių mokėtojas. Šis teisinis reguliavimas savo ruožtu apsprendžia ir įrodinėtinų aplinkybių ratą, kurios atitiktų sąlygas, numatytas MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1 punkte. Tokiomis aplinkybėmis nagrinėjamu atveju galėtų būti aplinkybės, patvirtinančios tai, jog Pareiškėja dėl priežasčių, nepriklausiusių nuo jos valios, neturėjo galimybės teisingai deklaruoti muitinės deklaracijose nurodytų prekių bei apskaičiuoti ir sumokėti visus priklausančius mokėti importo mokesčius.

Kaip jau minėta, mokestiniame ginče, vykusiame dėl Kauno TM patikrinimo ataskaita Pareiškėjai apskaičiuotos mokestinės prievolės pagrįstumo, įsiteisėjusiu ir neginčijamu teismo sprendimu yra nustatyta, kad Pareiškėja 2017 m. liepos–rugsėjo mėn. importuodama į Lietuvos Respubliką iš PAO „Dorogobuž“ įsigytas amonio nitrato trąšas NPK 30-4-4, neteisingai nurodė importuojamų prekių TARIC kodus ir tokiu būdu nepagrįstai neapskaičiavo galutinio antidempingo muito ir importo PVM. Pareiškėja skunde tvirtina, jog nustatydamas prekių TARIC kodus, ji pagrįstai rėmėsi prekių gamintojo PAO „Dorogobuž“ tvirtinimais bei pateiktais dokumentais (PAO „Dorogobuž“ 2018-04-09 raštu Nr. 11-869), jog trąšų mišinyje esantis amonio nitratas visais atvejais neviršija 80 proc. ribos. Vertinant nurodytą Pareiškėjos argumentą pažymėtina, jog pagal Pareiškėjos muitinio įforminimo metu pateiktus prekių kokybės sertifikatus nagrinėtame mokestiniame ginče buvo nustatyta, kad Pareiškėjos importuota ginčo prekė atitinka technines sąlygas ir trąšose esantis azotas sudaro 30 proc. masės, fosforas – 4 proc., kalis – 4 proc., todėl konstatuota, kad amonio nitrato kiekis ginčo prekėje yra didesnis kaip 80 proc. masės. Tokiu būdu Pareiškėjos importuotos trąšos NPK 30-4-4 atitiko Reglamente Nr. 945/2005 aprašytą produktą ir, atsižvelgus į jose esantį maistinių medžiagų kiekį (nitratinio azoto daugiau kaip 30 proc. masės, bendras fosforo ir kalio kiekis 8 proc. masės), jos turėjo būti klasifikuotos TARIC 3105 20 10 50 kodu (kietosios trąšos, kurių sudėtyje esantis amonio nitrato kiekis sudaro daugiau kaip 80 proc. masės, o fosforo kiekis, išreikštas P₂O₅, ir kalio kiekis, išreikštas K₂O, sudaro 6 proc. masės arba daugiau, bet mažiau kaip 9 proc. masės). Atsižvelgiant į išdėstytą, darytina išvada, jog dar importo procedūrų įforminimo metu Pareiškėjos turėti dokumentai patvirtino ginčo prekės sudėtį, pagal kurią amonio nitrato kiekis prekėje yra didesnis kaip 80 proc. masės ir dėl ko importuojama prekė yra priskirtina galutinio antidempingo muito objektui. Tačiau neatsižvelgiant tai, Pareiškėja deklaravo importuojamas prekes neteisingais TARIC kodais. Papildomai pažymėtina ir tai, kad mokesčių mokėtojas, būdamas atidus ir rūpestingas, siekdamas tinkamai vykdyti savo pareigas, turi dėti visas pastangas tam, kad išsiaiškintų mokesčių apskaičiavimo ir deklaravimo ypatumus. Ginčo byloje nėra duomenų apie tai, kad Pareiškėja ėmėsi kokių nors veiksmų, siekdama išsiaiškinti tikslų importuojamų prekių TARIC kodą tam, kad nesusidarytų papildomai mokėtinas reikšmingo dydžio (42,83 Eur / 1000 kg) galutinis antidempingo muitas, o deklaravo prekes taip, kaip jai atrodė tinkama. Pareiškėja pagal Muitinės departamento generalinio direktoriaus 2016-05-30 įsakymu Nr. 1B-458 (ginčiui aktualiu laikotarpiu galiojusi įsakymo redakcija) patvirtintas Privalomosios tarifinės informacijos sprendimų priėmimo taisyklės turėjo galimybę kreiptis į Muitinės departamentą su prašymu priimti privalomosios tarifinės informacijos sprendimą, tačiau duomenų apie tokį kreipimąsi nėra. Taigi, toks Pareiškėjos elgesys nulėmė tai, kad susidarė didelė mokestinė nepriemoka. Pareiškėjos skunde nurodomos aplinkybės, jog jos veiksmuose importuojant iš PAO „Dorogobuž“ įsigytas prekes nėra nustatyta jokių apgaulės ar akivaizdaus aplaidumo požymių, nepanaikina jos kaltės dėl padaryto mokesčių įstatymų pažeidimo. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, konstatuotina, jog nagrinėjamu atveju Pareiškėja nepateikė įrodymų, pagrindžiančių, kad mokesčių įstatymai buvo pažeisti nesant jos kaltės.

Dėl atleidimo nuo baudos tuo pagrindu, kad mokesčio įstatymas buvo pažeistas dėl aplinkybių, kurios nepriklausė nuo mokesčių mokėtojo valios ir kurių jis nenumatė ir negalėjo numatyti (MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 2 punktas), pasisakytina, jog pagal LVAT suformuotą praktiką „šis atleidimo nuo baudos pagrindas sietinas su nenugalimos jėgos (*force majeure*) ir atsitiktinių aplinkybių poveikiu (*cas fortuit*), kurių savo veikloje mokesčių mokėtojas nenumatė ir numatyti negalėjo ir dėl šių aplinkybių poveikio atsiradę padariniai negalėjo būti veikiami mokesčių mokėtojo valios. Minėtomis aplinkybėmis pripažintinos gamtos jėgos, valstybinės valdžios

institucijų neteisėti veiksmai ir žmogaus poveikis. Tačiau žmogaus poveikis mokesčio mokėtojo veiklai tik tuomet eliminuoja mokesčio mokėtojo valią, kai prieš jį naudojamas absoliutus smurtas (*vis absoluta*), kurio mokesčio mokėtojas negali išvengti, jam pasipriešinti ar nuo jo apsiginti“ (LVAT 2005-02-09 nutartis adm. byloje Nr. A-15-141/2005, 2011-04-07 nutartis adm. byloje Nr. A-575-753/2011 ir kt.).

Komisija nurodo, jog ginče aptariama situacija nepatenka į LVAT nagrinėjant mokestinius ginčus apibrėžtą nenugalimos jėgos ar atsitiktinių aplinkybių taikymo sritį, todėl darytina išvada, jog Pareiškėjos skunde dėstomos aplinkybės neatitinka MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 2 punkte įtvirtinto atleidimo nuo baudos pagrindo.

Atsižvelgiant į išdėstytas aplinkybes, darytina išvada, jog nėra nei teisinio, nei faktinio pagrindo atleisti Pareiškėją nuo 13 807 Eur baudos mokėjimo tiek MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 1 punkte, tiek ir MAĮ 141 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytais pagrindais. Todėl skundžiamas Muitinės departamento sprendimas tvirtintinas, nes yra pagrįstas ir teisėtas, naikinti jį Pareiškėjos skunde bei jos atstovų skundo nagrinėjimo Komisijos posėdyje metu išdėstytais motyvais nėra pagrindo.

Pareiškėja skunde Komisijai išdėstė reikalavimą atleisti ją nuo 4 440 Eur PVM delspinigių ir 3 873 Eur maito delspinigių mokėjimo. Iš Kauno TM 2018-09-04 sprendimo Nr. 8KM32/04 rezoliucinės dalies 1 punkto matyti, jog Kauno TM neatleido Pareiškėjos nuo aukščiau nurodytų delspinigių sumų. Pareiškėja, kreipdamasi į Muitinės departamentą, 2018-09-25 skunde ginčijo tik Kauno TM 2018-09-04 sprendimo Nr. 8KM32/04 dalį, kuria ji nebuvo atleista nuo paskirtos baudos mokėjimo ir prašė priimti naują sprendimą – atleisti Pareiškėją nuo likusios dalies baudos (13 807 Eur) mokėjimo, o netenkinus šio prašymo – sumažinti paskirtos baudos dalies dydį nuo 20 iki 10 proc. dydžio. Taigi, Pareiškėja neskundė centriniam mokesčių administratoriui – Muitinės departamentui tos Kauno TM 2018-09-04 sprendimo Nr. 8KM32/04 dalies, kuria ji buvo neatleista nuo 4 440 Eur PVM delspinigių ir 3 873 Eur maito delspinigių mokėjimo.

Pagal MAĮ 147 straipsnį Komisija yra ikiteisminė mokestinius ginčus nagrinėjanti institucija. Komisijos kompetencija yra apibrėžta MAĮ 151 straipsnyje ir Komisijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-09-02 nutarimu Nr. 1119 „Dėl Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Komisijos nuostatai), 6 punkte, kuriuose nurodyta, kad Komisija nagrinėja: mokestinius ginčus, kylančius tarp mokesčių mokėtojo ir centrinio mokesčių administratoriaus; mokesčių mokėtojo ir centrinio mokesčių administratoriaus mokestinius ginčus dėl centrinio mokesčių administratoriaus sprendimų, priimtų išnagrinėjus mokesčių mokėtojų skundus dėl vietos mokesčių administratoriaus sprendimų; mokesčių mokėtojo ir centrinio mokesčių administratoriaus mokestinius ginčus, kai centrinis mokesčių administratorius per MAĮ nustatytus terminus nepriėmė sprendimo dėl mokestinio ginčo. Pagal MAĮ 2 straipsnio 22 dalį mokestiniai ginčai – tai ginčai, kylantys tarp mokesčių mokėtojo ir mokesčių administratoriaus dėl sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo ar kito panašaus pobūdžio sprendimo, pagal kurį mokesčių mokėtojui naujai apskaičiuojamas ir nurodomas sumokėti mokestis, taip pat dėl mokesčių administratoriaus sprendimo atsisakyti gražinti (įskaityti) mokesčio permoką (skirtumą). MAĮ 145 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad mokestiniams ginčams šiame įstatyme nustatoma ir reglamentuojama privaloma ikiteisminė jų nagrinėjimo procedūra, o šio straipsnio 2 dalis nustato, kad šiame įstatyme numatyta mokestinių ginčų nagrinėjimo procedūra taip pat taikoma nagrinėti mokesčių mokėtojo skundams dėl mokesčių administratoriaus sprendimo neatleisti nuo baudų bei (arba) delspinigių mokėjimo ir mokesčių administratoriaus atlikto mokesčių mokėtojo turimos mokesčio permokos įskaitymo.

Atsižvelgdama į tai, jog ir ginčams dėl mokesčių administratoriaus sprendimo neatleisti nuo baudų bei (arba) delspinigių mokėjimo yra privaloma ikiteisminė ginčų nagrinėjimo procedūra, į tai, jog ginčus, kurie kyla tarp mokesčių mokėtojo ir vietos mokesčių administratoriaus nagrinėja centrinis mokesčių administratorius (MAĮ 150 straipsnis), o Komisija nagrinėja tik mokestinius ginčus, kylančius tarp mokesčių mokėtojo ir centrinio mokesčių administratoriaus, Komisija konstatuoja, kad Pareiškėja, skunde Komisijai išdėdėsi reikalavimą atleisti ją nuo 4 440 Eur PVM delspinigių ir 3 873 Eur maito delspinigių mokėjimo, nesant Muitinės departamento priimto

sprendimo dėl Pareiškėjos atleidimo (neatleidimo) nuo delspinigių (kaip minėta, Pareiškėja šioje dalyje priimto Kauno TM 2018-09-04 sprendimo Nr. 8KM32/04 Muitinės departamentui neskundė), nesilaikė MAĮ nustatytos privalomos ikiteisminės mokestinių ginčų nagrinėjimo procedūros. Todėl Komisija, vadovaudamasi Komisijos nuostatų 36.2 papunkčiu (Komisija sprendimu palieka mokesčių mokėtojo skundą nenagrinėtą, jeigu skundas pateiktas nesilaikant MAĮ nustatytos ikiteisminės mokestinių ginčų nagrinėjimo procedūros), Pareiškėjos skundą dalyje dėl atleidimo nuo PVM ir maito delspinigių mokėjimo palieka nenagrinėtą.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 1 punktu, Komisijos nuostatų 36.2 papunkčiu, n u s p r e n d ž i a :

1. Patvirtinti Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2023-03-10 sprendimą Nr. 1AE-131.

2. Pareiškėjos 2023-03-29 skundo dalį dėl reikalavimų atleisti ją nuo 3 873 Eur maito ir 4 440 Eur PVM delspinigių palikti nenagrinėtą.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu dėl mokestinio ginčo, turi teisę šį sprendimą apskūsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius). Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 2 dalį apskūsti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkas

Evaldas Raistenskis

Komisijos narė

Rasa Stravinskaitė

Komisijos narys

Andrius Venius

Komisijos narė

Vilma Vildžiūnaitė